

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 216.277 van 16 november 2011
in de zaak A. 200.603/XIV-33.207**

In zake: Mustafa AHMED
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hanife Cilingir
kantoor houdend te 2060 Antwerpen
Diepestraat 115, bus 9
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefaan Verbouwe
kantoor houdend te 1150 Brussel
Tervurenlaan 270
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1.1. Het beroep, ingesteld op 3 juni 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de Federale Overheidsdienst Justitie, dienst Voogdij, van 8 april 2011 waarbij werd vastgesteld dat “de leeftijdsbeslissing van 6 december 2010 van de dienst Voogdij waarbij de plaatsing onder de hoede van de heer Mustafa AHMED werd beëindigd, blijft behouden”.

1.2. De vordering, ingesteld op 3 juni 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van dezelfde beslissing.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld over het beroep tot nietigverklaring met toepassing van artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, en over de vordering tot schorsing met toepassing van artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 oktober 2011.

Kamervoorzitter André Beirlaen heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Annick Haegeman die, loco advocaat Hanife Cilingir verschijnt voor de verzoeker, wordt gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoeker komt op 24 oktober 2010, zonder enig identiteitsdocument, België binnen en dient op 25 oktober 2010 een asielaanvraag in. De

verzoeker verklaart van Somalische nationaliteit te zijn en geboren te zijn op 2 oktober 1993.

Verzoekers identiteit wordt vastgesteld aan de hand van zijn verklaringen. Aangezien er twijfel is over de ingeroepen minderjarigheid van de verzoeker, vraagt de dienst Vreemdelingenzaken aan de dienst Voogdij om een leeftijdsonderzoek te laten uitvoeren.

Op 25 oktober 2010 wordt de verzoeker onder de hoede geplaatst van de dienst Voogdij.

Op 23 november 2010 vindt een informatie- en identificatiegesprek “bij twijfel aan de leeftijd” in het Somali plaats met de dienst Voogdij.

In het Universitair Ziekenhuis Sint Rafaël (KULeuven) ondergaat de verzoeker op 26 november 2010 bij Prof. Dr. G. Willems een “deskundig onderzoek” teneinde zijn leeftijd te schatten: na een kort klinisch tandheelkundig onderzoek, wordt zowel een orthopantomogram vervaardigd van gans de boven- en ondertandboog, als een radiografie van de beide mediale claviculae en van het linker handpolsgewricht.

De conclusie van de leeftijdsschatting luidt als volgt: “Op basis van het voorgaande onderzoek kunnen we besluiten met een redelijke wetenschappelijke zekerheid dat Ahmed Mustafa op datum van 26-11-2010 een leeftijd heeft van ouder dan 18 jaar, waarbij 20,3 jaar met een standaarddeviatie van een 2 tal jaar een goede schatting is.”

Vervolgens stelt de dienst Voogdij vast dat de verzoeker niet voldoet aan “de voorwaarden zoals bedoeld in artikel 5 van Titel XIII, Hoofdstuk 6 ‘Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen’ van de programmawet van 24 december 2002. Bijgevolg vervalt de plaatsing onder de hoede door de dienst Voogdij van Mijnheer Mustafa AHMED van rechtswege op de datum van de kennisgeving van deze beslissing”.

De verzoeker stelde tegen deze beslissing een vordering tot schorsing en een beroep tot nietigverklaring in bij de Raad van State. Dit beroep werd verworpen bij arrest nr. 214.027 van 21 juni 2011.

Op 1 februari 2011 legt de verzoeker een document, een “geboortegetuigschrift” afgegeven op 11 oktober 1999 te Mogadishu (Somalië), voor dat vermeldt dat hij geboren is op 2 oktober 1993.

Op 28 maart 2011 deelt het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen aan de dienst Voogdij mee dat “van de documenten uitgegeven na 1991 door de internationale gemeenschap algemeen (werd) aangenomen dat deze geen enkele (juridische) waarde hebben; Gezien de afwezigheid van een centraal bestuur worden documenten die uitgereikt zijn na de omverwerping van Siad Barre in 1991, niet meer aanvaard als officiële, en dus rechtsgeldige, documenten. In die zin worden documenten (paspoorten,...) uit Somalië dan ook door de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) niet erkend”.

De dienst Voogdij laat op 31 maart 2011 opnieuw een medisch onderzoek uitvoeren, ditmaal door het UZ Brussel, Kinderziekenhuis, bij Prof. Dr. J. De Schepper, teneinde na te gaan of de verzoeker al dan niet jonger is dan 18 jaar.

De conclusie van de leeftijdsschatting luidt als volgt: “Op basis van het voorgaande onderzoek kunnen we besluiten met een redelijke wetenschappelijke zekerheid dat bij AHMED MUSTAFA op datum van 31/03/2011 de leeftijd op 22,11 jaar kan worden geschat met een standaarddeviatie van 1,7 jaar”.

Op 8 april 2011 besluit de dienst Voogdij dat “de leeftijdsbeslissing van 6 december 2010 van de dienst Voogdij waarbij de plaatsing onder de hoede van de heer Mustafa AHMED werd beëindigd, blijft behouden”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van het enig middel

4. De verzoeker voert als enig middel de schending aan van de motiveringsplicht en van de rechten van de verdediging.

Hij onderbouwt zijn middel als volgt:

“De uitdrukkelijke motiveringsplicht vervat in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen

heeft tot doel de belanghebbende in kennis te stellen van de redenen waarom de desbetreffende administratieve overheid tot de bestreden beslissing is gekomen zodat de betrokkene in staat is te weten of het wenselijk is zich tegen die handeling te verweren met de middelen die het recht hem verschaft.

In de akte moeten de juridische en feitelijke overwegingen worden vermeld die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen en deze moeten afdoende zijn, wat betekent dat de motivering pertinent en draagkrachtig moet zijn. Het eerste houdt in dat de redengeving duidelijk in verband moet staan met de bestreden beslissing, het tweede dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen.

Verzoeker legde zijn geboorteakte neer, hierbij deelt de tegenpartij mee dat de Dienst Vreemdelingenzaken de documenten uit Somalië niet erkend, omdat de documenten uitgegeven na 1991 werd door de internationale gemeenschap algemeen aangenomen dat deze geen enkele (juridische) waarde hebben.

Dit houdt in dat de documenten die door verzoeker worden neergelegd, niet eens aan een onderzoek worden onderworpen of ze al dan niet authentiek zijn. Gezien volgens de Commissaris Generaal geen enkele document van Somalië in acht wordt genomen als een document dat enige juridische waarde heeft. Doordat deze rapporten niet worden meegedeeld aan verzoeker, worden de rechten van verdediging van verzoeker geschonden.

Daarnaast bevat de motivering van de bestreden beslissing geen informatie over de aard van het onderzoek dat hij onderging.

De motieven, op grond waarvan tot "redelijk wetenschappelijke zekerheid", werd besloten, in verband met zijn leeftijd zijn evenmin duidelijk.

Uit de bestreden beslissing kan geenszins worden afgeleid op basis van welke onderzoeken de beslissing genomen is.

Op medisch vlak bestaan er (in theorie) diverse methodes om de leeftijd van een bepaalde persoon te onderzoeken. Een van de oudste methodes betreft het leeftijdsonderzoek via een rontgenfoto van de linker hand en de pols, op basis waarvan, aan de hand van de atlas van Greulich en Pyl, iemands zogenaamde skeletleeftijd wordt vastgesteld (de rijping of volgroeïing van het skelet), waaruit men vervolgens de reële (of zogeheten chronologische) leeftijd van de betrokkene inschat. Nauw hiermee verwant zijn de medische testen waarmee iemands (skelet)leeftijd wordt nagetrokken via een onderzoek van de gebitsontwikkeling (volgroeïing van de wijsheidstanden). Andere leeftijdsonderzoeken zijn veeleer gericht op de externe kenmerken van de lichaamsbouw in het algemeen of op de ontwikkeling van de secundaire geslachtskenmerken. Er zijn ook testen de zogenaamde sociaalpedagogische leeftijdsonderzoeken, waarbij hoofdzakelijk via vraaggesprekken, gepeild wordt naar het intellectuele ontwikkelingsniveau, evenals de psychologische en emotionele maturiteit van een persoon.

De Fod Justitie meldt in zijn beslissing niet welke methode er specifiek werd gehanteerd om een leeftijdsonderzoek te doen, terwijl we verschillende vormen van onderzoeken hebben.

Omtrent het inzetten van deze methodes om de leeftijd van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen vast te stellen, bestaat er nogal wat verzet in de medische wereld zelf. De aangevoerde bezwaren zijn zowel medisch-wetenschappelijk als medisch-ethisch van aard.

Een eerste bezwaar, van wetenschappelijk-methodologische aard, luidt dat de medische leeftijdsonderzoeken, an sich niet ontwikkeld werden met de bedoeling om de reële leeftijd van een bepaald persoon zo precies mogelijk te kunnen vaststellen.

Een tweede wetenschappelijk bezwaar houdt verband met het risico van een te grote foutenmarge. Nogal wat van de leeftijdsonderzoeken zijn geschraagd op onderzoeksgegevens vaak tientallen jaren geleden. Sindsdien verloopt de

lichaamsontwikkeling van jongeren in het algemeen echter in een verhoogd tempo. Specifiek naar niet-begeleide minderjarige vreemdelingen toe stelt zich bovendien het probleem dat (dat) de ontwikkeling van de botstructuur mede afhangt van factoren die verband houden met de levenswijze, de voedingsgewoonten en vooral de etnische afkomst. Hetzelfde geldt voor de ontwikkeling van het gebit. Aangezien omzeggens alle medische leeftijdsonderzoeken (op basis van fysieke lichaamskenmerken) steunen op onderzoeksgegevens omtrent de lichaamsontwikkeling van blanke Amerikaanse of Engelse jongeren uit de middenklasse en de biologische ontwikkeling van met name negroïde jongeren gemiddeld een sneller verloop kent, is het risico reëel dat men de leeftijd op basis van de thans gehanteerde onderzoeksgegevens onnauwkeurig vaststelt. Bijkomen zouden de (fysieke) leeftijdsonderzoeken in onvoldoende mate rekening houden met groeistoringen op grond van ondervoeding, of ziekte, of nog met het verrichten van zware (fysieke) arbeid en de invloed daarvan op de lichaamsontwikkeling.

Er is ook een gelijkaardig bezwaar: de onderzoeksmethode houdt onvoldoende rekening met de specifieke achtergrond van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen, wordt ook geuit ten overstaan van het zogenaamd sociaal-pedagogische leeftijdsonderzoek. Dergelijk onderzoek vereist allereerst en in nog sterkere mate dan bij lichamelijke leeftijdstesten, een kwaliteitsvolle communicatie tussen de onderzoeker en de betrokken minderjarige, hetgeen bij niet-begeleide buitenlandse minderjarige er helaas niet is.

Dus in hoeverre zijn de leeftijdsonderzoeken betrouwbaar als er van de medische wereld zelf er zoveel bezwaar en kritiek op is.

Het verslag van het onderzoek dient bij de beslissing gevoegd te zijn.

In casu treft men nergens een verslag.

Verzoeker vraagt dan ook een tegenexpertise, met name dat de medische testen worden uitgevoerd door een deskundige die door u wordt aangesteld.

De redenen die worden aangegeven zijn noch voldoende noch afdoende gemotiveerd zodat men kan besluiten dat de beslissing de motiveringsplicht geschonden heeft.”.

Beoordeling

5.1. De verzoeker voert de schending aan van de rechten van verdediging omdat de rapporten van de Commissaris-generaal hem niet werden meegedeeld. Behoudens andersluidend voorschrift zijn de rechten van verdediging enkel van toepassing in strafzaken, tuchtzaken en rechtsgedingen.

Het enig middel is, wat dit onderdeel betreft, niet ontvankelijk.

5.2. Uit de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat zij steunt op de resultaten van twee medische leeftijdsbepalingen, die beide concluderen tot de meerderjarigheid van de verzoeker. Hier wegen de in het dossier aangevoerde elementen (cfr. het geboortedocument) niet tegenop, aldus de dienst Voogdij. De verzoeker kent de redenen waarop de bestreden beslissing stoelt. Zij is aldus

afdoende formeel gemotiveerd. In tegenstelling tot hetgeen de verzoeker beweert, vereist de formele motiveringsplicht niet dat de bestreden beslissing nadere informatie bevat over de aard van de onderzoeken die hij onderging. Evenmin is vereist dat het verslag van de onderzoeken bij de beslissing wordt gevoegd. De verzoeker vraagt zich af in hoeverre de leeftijdsonderzoeken betrouwbaar zijn, nu er vanuit de medische wereld zelf nogal wat bezwaren en kritiek zou zijn. De verzoeker uit weliswaar in het algemeen kritiek op de wetenschappelijke methodiek van het leeftijdsonderzoek, maar laat na concreet aan te tonen dat de medische onderzoeken die hij heeft ondergaan op ondeskundige en onbetrouwbare wijze zijn gebeurd. De verzoeker weerlegt niet dat de artsen bij het uitvoeren van de medisch-wetenschappelijke testen, gebruik hebben gemaakt van objectieve beoordelingsgegevens die in de huidige stand van de wetenschap gangbaar zijn. Uit het medisch verslag blijkt trouwens dat de betrokken artsen een foutenmarge incalculeerden bij de leeftijdsbepalingen. In de gehanteerde standaarddeviatie wordt aldus de twijfel omtrent verzoekers leeftijd die zou kunnen ontstaan door zijn origine en specifieke kenmerken verrekend. Ten slotte wordt opgemerkt dat de Raad van State geen tegenexpertise kan opleggen.

Het enig middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

V. De vordering tot schorsing

Vermits deze zaak slechts korte debatten vereist, is er reden om toepassing te maken van artikel 93 van het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Er is bijgevolg geen grond meer om over de vordering tot schorsing uitspraak te doen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De Raad van State verwerpt de vordering tot schorsing.

3. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 november 2011, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

André Beirlaen